

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 98

číslo: 10

11. března 2018

Cena: 8 Kč

Masarykova idea českého státu v pohledu naší současnosti

Během celého roku 2018 si můžeme uvědomovat význam našeho novodobého státu. Takovou příležitostí je i březnové výročí narození Tomáše Garrigua Masaryka (7. 3. 1850 – 14. 9. 1937).

Byl to právě Tomáš G. Masaryk, který jako filozof promýšlel ideu samostatného českého či československého státu. Jako respektovaný politik ji dovedl spolu s dalšími diplomatickým úsilím k dějinnému uskutečnění.

Ačkoliv si letos připomínáme 100. výročí našeho státu, tradice české státnosti sahají hluboko do dávné minulosti. K naší státnosti se vztahují zejména tři duchovní a historické tradice – cyrilometodějská, svatováclavská a husitská. Cyrilometodějský motiv ve smyslu užívání slovanského jazyka i kulturního dialogu mezi Východem a Západem se ukázal zřejmý u českého krále a římského císaře Karla IV., který široce pojal celoevropskou koncepci českého státu. Svatováclavská tradice, související se vznikem přemyslovského státu, nalezla své symbolické vyjádření ve svatováclavské královské koruně. A husovská a husitská tradice se stěžejním pojmem pravda se promítá i do podoby prezidentské standarty, která je oficiálním symbolem naší republiky.

V naší historii se ukazují tyto tři tradice a jejich zdůrazňování z hlediska konfesí či politických systémů jako navzájem protichůdné. Byly stavěny často proti sobě. Co však je na všech těchto třech tradicích společné a co je jejich sjednocujícím prvkem, je skutečnost, že jsou to tradice křesťanské. Všechny vedou k Ježíši Kristu a jeho evangeliu.

Naše česká státnost má tedy hluboké křesťanské kořeny, ze kterých vyrůstá a na nichž spočívá, aniž by to bylo dnes příliš připomínáno.

Masaryk stavěl ideu českého státu výrazným způsobem na třetí z duchovních a historických tradic – na tradici husitské či na české reformaci. Zahrnuje jak Jana Husa a husitství, tak i Petra Chelčického, Jednotu bratrskou a Jana Amose Komenského, který náleží k jejímu završení. Česká reformace je charakterizována jako doba náboženské svobody či úsilí o prosazování a hájení svobody víry, ale i politické svobody. Se svobodou náboženskou je propojena do značné míry i svoboda politická. V českých dějinách – dávných i novějších – se ukázalo, že ztráta politické svobody s sebou přináší jako důsledek i ztrátu náboženské svobody. Touha po svobodě a nezávislosti se stala důležitým důvodem vzniku samostatného státu v roce 1918. V prohlášení a dokumentech nově vznikajícího státu je zřetelný důraz kladený právě na svobodu, na svobodu národa, ale i na svobodu osobní, včetně soukromého vlastnictví. Svoboda však není chápána jako bezbřehá libovů-

le k prosazování sobeckých a ziskuchtivých zájmů, ale jejím vnitřním obsahem je podle Masaryka humanita – lidskost a hodnota každého jednotlivého člověka.

Masarykova idea československé republiky je ideou samostatného státu založeného na svobodě, demokracii a humanitě. V průběhu desetiletí náš stát sice existoval pod různými názvy, ale omezena byla právě hodnota svobody a samostatnosti. Náš stát byl v různých historických obdobích vázán na jiné velmoci. Svou samostatnost ztratil, když byl podmaněnou součástí totalitních systémů a autoritářských režimů 20. století – nacistického a komunistického. K obnově naší státní suverenity došlo fakticky až v roce 1989, kdy se začíná opět prosazovat svoboda a utvářet demokracie, tedy idea samostatného Masarykova státu. Avšak je tomu již v nových politických, společenských a civilizačních podmínkách. Svoboda a demokracie jsou ohrožovány i v současnosti. Jedním ze zdrojů tohoto ohrožení je falešné vlastenectví – nacionalismus spojený s politickým extremismem. Nacionalismus s důrazem na národ a jeho zúžené pojetí je projevem „starého lidství“, kdy člověk posuzuje a jedná „podle těla“, a nikoli podle Ducha, podle Ducha Kristova. Vlastenectví je jistě správné a mít kladný vztah k vlastní zemi patří k přirozenosti člověka. Ale v souladu s Masarykem je skutečným vlastenectvím jen takové, které je spojeno s humanitou. Masaryk hovořil o vzdělaném vlastenectví a češství spojoval s široce pojatou humanitou, lidskostí. Zde je i jeden z úkolů církve a křesťanů v současné době. Toto zdravé a kultivované vlastenectví máme pěstovat především prací na sobě a pomáhat je v druhých vzbuzovat a posilovat vzděláváním a výchovou ze zdrojů Kristova evangelia.

Tomáš Butta
patriarcha

100 let od vzpoury v Boce Kotorské

Nerovné postavení námořníků slovanské národnosti, hlad, touha po ukončení války, to byly hlavní důvody vzpoury v rakousko-uherském námořnictvu. Nejdříve propukly nepokoje na řadových lodích Habsburk, Radetzky ale i na dalších plavidlech v Pule, které se podařilo uklidnit. V Boce Kotorské nepokoje propukly 1. února 1918.

Vzbouřenci se zmocnili obrněného křižníku Sankt Georg, vlnkové lodi křižníkové flotily, kde zajali kromě kontradmirála A. Hansy i námořní důstojníky. Po vlnkové lodi postupně i další plavidla vyvěsila rudé vlajky a zúčastnila se vzpoury. Na Sankt Georgu se střílelo do vzduchu a plnily se sklady s vínem. Teprve 22 hodin od vypuknutí vzpoury se na

palubu vlnkové lodi dostavil František Rasch (velitel světlometného oddílu z pobřeží), který se snažil námořníky uklidnit. Rasch (rodák z Přerova) byl ale námořníky bouřlivě uvítán a vzápětí si ho zvolili za jednoho z vůdců povstání.

Vzbouřenci byli nejednotní a chtěli především ukončení války a zajištění lepší stravy. Proto se dopustili řady

strategických chyb. Jednou z nich bylo to, že včas nevypluli na moře a nechali odplout z přístaviště pět německých ponorek, které se ale druhý den vrátily a pohrozily, že vzbouřenecké lodi potopí. Když rakouské pevnostní dělostřelectvo pohrozilo, že rebelující loď roztřílí, a do zálivu dopluly tři bitevní lodě z Puly, vzbouřenci se 3. února vzdali. Krutá odplata rakousko-uherského námořního velitelství nedala na sebe dlouho čekat. Postupně nechali zatknout 800 námořníků (z celkového počtu asi 4000 účastníků vzpoury), z toho 48 % bylo jihoslovenské národnosti, 20 % Italů, 13 % Čechů a Slováků, zbytek tvořili Rakušané, Maďaři, Rumuni, Ukrajinci a Poláci. Z vůdců povstání se podařilo uprchnout pouze letci Gustawu Stonawskému a Antonu Sešanovi, kteří před zatčením uletěli hydroplánem do Itálie.

Dne 8. února 1918 zasedal stanný soud, který odsoudil k těžkému žaláři 432 námořníků a 4 vůdce povstání – Františka Rasche, Antona Grabara,

Musíme vědět, že jsme stvořeni k větším věcem, než k tomu, abychom byli pouhým číslem na světě, že tu nejsme pro diplomy a tituly, pro tu či onu práci. Byli jsme stvořeni, abychom milovali a byli milováni. Neměli bychom si namlouvat, že musíme činit obrovské věci. Stačí malé, ale s obrovskou láskou.

Matka Tereza

Mato Braničeviče a Jerko Šišgoriče k trestu smrti zastřelením. Během noci z 10. na 11. února byl do Kotoru převelen chorvatský polní kurát Niko Lukovič, který ráno zpovídal odsouzenca a uděloval jim svátost přijímání. F. Rasch se zpovědi ani udělení svátosti nezúčastnil. Když byli odsouzeneci dopraveni k hřbitovně zdi ve vesnici Šaškali nedaleko Kotoru, byl jim opět přečten rozsudek. Nejstatečněji se choval F. Rasch, který si nenechal zavázat oči a před popravčí četou, které velel maďarský kapitán (byla složena z vojáků pěchoty maďarské a rumunské národnosti), stačil ještě zvolat „Ať žije mír! Proč musí téci tolik krve?!“ Při popravě nejvíce trpěl, protože byl zastřelen až na čtvrtý pokus.

K výročí vzpoury byl v Škaljari opraven pomník, na kterém jsou vyryta jména popravených námořníků a na boku jsou vysekány obrysy

vlnkové lodi Sankt Georg. Ve výroční den popravy před sto lety, v neděli 11. února 2018, se konalo u pomníku pietní shromáždění, kterého se za Černou Horu zúčastnil ministr kultury A. Bogdanovič a starosta města Kotor. Za Českou republiku se oslavy zúčastnilo velvyslanectví v Černé Hoře, zástupci Poslanecké sněmovny, ministerstva obrany, města Přerova a Československé obce legionářské.

Za Církve československou husitskou se této významné historické události zúčastnil pražský biskup doc. David Tonzar, který v promluvě vzpoměl na účastníky vzpoury a modlil se za popravené. Zástupci pražské diecézní rady uctili památku F. Rasche a tří dalších popravených vzbouřenců modlitbou a položením věnce na jejich obnovený pomník. Slavnosti se bohužel jiné církve nezúčastnily.

Jan Boček

Miroslav Matouš

Sněžinka

Rov chladných hvězd se záhy ztrácí,
kdes dole vydechuje zem.
Už úsvit tmu a zimu kácí
a vábí život úsměvem.
Šat, naladěný do zelena,
tlum čítek, bělejších než sních,
se nad ostrovy zimy zdvih'.
Smrt byla jimi oddělena.
Ty křehké bytosti se přímí
zdmi smutku polorozpadlými
a volným lukám pod zorou
se uklánějí s pokorou.

Reakce na článek v ČZ 7/2018 ...

Dokončení ze str. 3

Tento přístup by mohl do budoucna vyřešit hodně otázek i v oblasti toho našeho věčného hledání identity naší církve. Nebojme se základního kamene našeho husitského vyznání - hledání pravdy a pojmenování věcí pravými jmény! Hledání pravdy je přece důležitější než jakákoliv instituce, církev nevyjímaje. Hledání pravdy je důležitější než naše tradice, zvyky, předsudky, než naše životní jistoty, příp. obavy, že určití představitelé státu budou dělat (nejen) naši církvi problémy. Ty budou dělat stejně (viz návrh na zdaňování restitucí). Hledání pravdy by mělo být také daleko důležitější než jakýkoli politický pragmatismus nebo naše jinak vcelku pochopitelná obava, že voliči pana Zemana by mohli kvůli našemu „sluníčkarění“ protestně opustit naše sbory. Většina z nich, myslím si, nakonec ale neuteče. A možná, že to budou právě ti, kteří schpnou a vůli pravdu si připustí a hledat ještě zcela neztratili. Díky, veliké díky pak patří Bohu právě za to, že i tací stále ještě existují! **Petr Vaculovič**

Poznámka redakce: Za příspěvky nesou plnou odpovědnost podepsaní autoři.

Zprávy

Ve sboru naší církve v Lounech probíhá do konce března výstava žáků ZUŠ Louny Lenky Pichlové. Srdečně zveme.

Dnes chvalte Pána

To je název nahrávky Komorního sboru Husova sboru ve Slezské Ostravě, která mapuje památky české duchovní hudby minulých staletí - obsahuje 30 písní období předhusitského, husitského, zpěvy z tradice bratrské, v závěru přináší i netradiční úpravy z pera českých skladatelů - Otmara Máchy (1922 - 2006) a Petra Ebena (1929-2007).

1. vydání z r. 1997 bylo rozebráno, a proto ústřední rada naší církve podpořila reedici 2. vydání na sklonku loňského roku. Nahrávka vznikala za pohnutých povodňových dnů v červenci 1997 a byla realizována

v dokonale akustickém prostředí slezskostravského Husova sboru za řízení Zdeňka Kovalčíka s technickou podporou hudebního vydavatelství STYLTON z Ostravy. Přílohou CD je booklet, který přináší texty všech nahraných písní včetně hymnologických údajů. Projekt Dnes chvalte Pána tehdy přijala velmi příznivě i odborná veřejnost, která ocenila kultivovanost a intonační čistotu interpretace. CD si můžete zakoupit či objednat v prodejně Blahoslav za cenu 100,- Kč. Poslech nahrávky potěší milovníky a znalce duchovní písně a může být i dobrým dárkem pro přátele i naše hosty z ciziny. **ZK**

Kostel sv. Mikuláše
na Staroměstském náměstí

pondělí 12. 3. 2018, 20.00
Camerata Pragensis Orchestra
Concert for Organ and Orchestra
Aleš Bárta - varhany
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, W. A. MOZART

úterý 13. 3. 2018, 17.00
Michal Hanzal - varhany
František Bílek - trubka
G. F. HÄNDEL, J. S. BACH, G. P. TELEMANN, W. A. MOZART

středa 14. 3. 2018, 17.00
Bohumír Rabas - varhany
Hana Jonášová - soprán
J. S. BACH, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, Ch. M. WIDOR

čtvrtek 15. 3. 2017, 17.00
PRAGUE MOZART TRIO
Štefan Britvik - klarinet
Miloš Bydžovský - klarinet
Petr Němeček - fagot
Yvona Škvárová - mezzosoprán
W. A. MOZART, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, L. van BEETHOVEN

pátek 16. 3. 2018, 17.00
Josef Kšica - varhany
Tomáš Jindra - bas
J. S. BACH, F. SCHUBERT, A. DVOŘÁK, G. VERDI

pátek 16. 3. 2018, 20.00
RADIO SYMPHONY COLLEGIUM
Marek Zvolánek - trubka
A. DVOŘÁK, M. RAVEL, W. A. MOZART, A. VIVALDI

sobota 17. 3. 2018, 17.00
František Štastný - varhany
Miroslav Laštovka - trubka
J. S. BACH, J. PACHELBEL, D. BUXTEHUDE, C. FRANCK

sobota 17. 3. 2018, 20.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
soubor historických nástrojů
Václav Návrat - barokní housle
Yvona Škvárová - mezzosoprán
W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL

neděle 18. 3. 2018, 17.00
Zuzana Němečková - varhany
Věra Likérová - soprán
G. CACCINI, J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART

Z ekumeny

VÍRA A NEVÍRA V „POST-PRAVDIVOSTNÍ GENERACI“

Evangelikálními kruhům blízká sociologická agentura Barna Group vydala obsáhlou studii o Američanech narozených v letech 1999–2015, tzv. generaci Z (dále GZ), mj. o jejich vztahu k náboženské víře. Badatelé o ní hovoří jako o „první skutečně „post-křesťanské“ generaci“, jelikož více než jakákoliv předcházející nevyjadřuje nějakou náboženskou identitu. Naopak je v ní dvakrát tolik proklamovaných ateistů než v celé dospělé americké populaci (13% vs. 6%): „Slovo „ateista“ pro ni již není urážka.“ Zatímco u Baby boomers (nar. 1946–1964, dále BB) je 75 % katolíků nebo protestantů, u náctiletých se k nějaké formě křesťanství hlásí jen 59 % z nich. A pouze každý pátý její příslušník považuje chození na bohoslužby za „velmi důležité“. Mladí křesťané, pro které to důležité není, většinou (64 %) tvrdí, že „Boha nachází kdekoli“. To výzkumníci z Barny interpretují tak, že přinejmenším některé církve mladým nedokáží zpřístupnit „transformativní spojení s Bohem“.

Co se nekřesťanů týče, Barna zjišťovala, co jim na křesťanství vadí. Právě pro mladé (GZ i mladé dospělé, tzv. Millennials, resp. generace Y) je zvláště zásadní problém rozpor mezi představou dobrého Boha a zlem ve světě. Je to častěji uváděný důvod než třeba „pokrytectví křesťanů“, což je často uváděná překážka u starších generací (23 % vs. 31 % u generace Y). Rovněž pocit, že „věřící lidé odsuzují druhé“, jim není tak moc vlastní (17 % vs. 24 % u všech dospělých). Naopak častěji příslušníci GZ uvádějí „špatné zkušenosti s křesťany nebo s církví“ (6 % vs. 3 % u BB). Na čem se se staršími generacemi víceméně shodnou, je tvrzení, že „v dějinách křesťanství je příliš mnoho nespravedlností“ (u GZ 15 %, u BB 19 %).

37 % Američanů z GZ se domnívá, že není možné s jistotou poznat, zda Bůh existuje. (U dospělých je to 32 %). I ti, co v Boha věří, si jsou svou vírou méně jistí. „Pro mnoho náctiletých je pravda přinejlepším relativní, v horším případě zcela nepoznatelná,“ píše se ve zprávě o výzkumu.

58 % náctiletých z této „post-pravdivostní generace“, jak bývá někdy GZ také nazývána (např. zde), a 62 % všech dospělých souhlasí s tvrzením, že „mnoho náboženství může vést k věčnému životu; neexistuje jen jedno pravé náboženství“. Mezi mladými je běžný postoj, že „co je pravda pro někoho, nemusí být pravda pro mne“. Mnohem méně než starší Američané (zvl. BB, kde je to 85 %) jsou nakloněni uznat tezi, že někdo se „může mylit v tom, čemu upřímně věří“, jelikož to, že se něčemu věří, to činí pravdivým. Zároveň ovšem mnozí (46 %) tvrdí, že potřebují „faktický důkaz pro potvrzení“ toho, čemu věří. To může vysvětlit, proč je mezi nimi méně (jen 28 %) těch, kteří nevidí rozpor mezi Biblií a vědou (u BB je to 45 %).

Miloš Mrázek

(Převzato z <http://info.dingir.cz/2018/02/vira-a-nevira-v-post-pravdivostni-generaci>)

EVANGELÍCI POSTAVÍ ŠKOLU SPOLEČNĚ S MĚSTSKOU ČÁSTÍ PRAHA 7

Praha 7 nabídla zřizovateli základní školy Evangelické akademie – Bratrské školy v Praze Holešovicích Českobratrské církve evangelické – možnost postavit budovu se zázemím na velmi lukrativním pozemku nedaleko místa, kde již dlouho škola působí v pronajaté budově vlastněné městskou částí. Začátek společné cesty stvrdili svými podpisy synodní senior ČCE Daniel Ženatý a synodní kurátor Vladimír Zikmund se starostou Městské části Praha 7 Janem Čižinským. S blížícím se koncem nájemního vztahu a potřebou dalších míst v základních školách na území Prahy 7 se zástupci vedení radnice a vedení rozhodli připravit projekt stavby budovy, který by sídlila Bratrská škola rozšířená o velmi žádaný druhý stupeň, který zatím pro nedostatek místa nemohla otevřít. Zároveň církev postaví budovu tělocvičny a jídelny pro Bratrskou školu i školu městskou, která se nastěhuje do budovy uvolněné po ukončení současné nájemní smlouvy. Žáci obou škol by také využívali možnosti pohybu na pozemku školní zahrady. Několik měsíců vyjednávaná Smlouva o právu stavby na 99 let znamená první velký krok k nové budově. Studie již vzniká pod vedením architektky Hany Seho. Studie s rozvahou nákladů stavby bude předložena k jednání nadcházejícímu synodu ČCE na jaře 2018.

dle www.christnet.cz

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Vyvýšení Syna člověka

Z textu Jan 3,14-21 (ČEP) vypisujte písmenka podle tohoto návodu: první číslo znamená číslo biblického verše v tomto textu. Druhé číslo udává slovo v tomto verši a třetí určuje písmeno v daném slovu (počítají se i předložky a spojky). Postupujte po sloupcích.

17,3,1	16,16,3	17,7,3
19,2,2	18,9,2	16,3,1
20,8,1	14,2,6	21,7,5
14,3,3	17,3,8	20,1,4
18,3,2	19,1,2	
19,5,1	18,6,1	
20,6,2	19,4,1	

(Řešení z čísla 8: Lékař pro nemocné.)

Jana Krajčířiková

Změna programu vyhrazena

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wucherlova 5, 160 00 Praha 6
Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktor Mgr. Ervín Kukuczka, grafik Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlábku 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice
Předplatné: Mgr. J. Wendlíková, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklama: tel. 220 398 117

